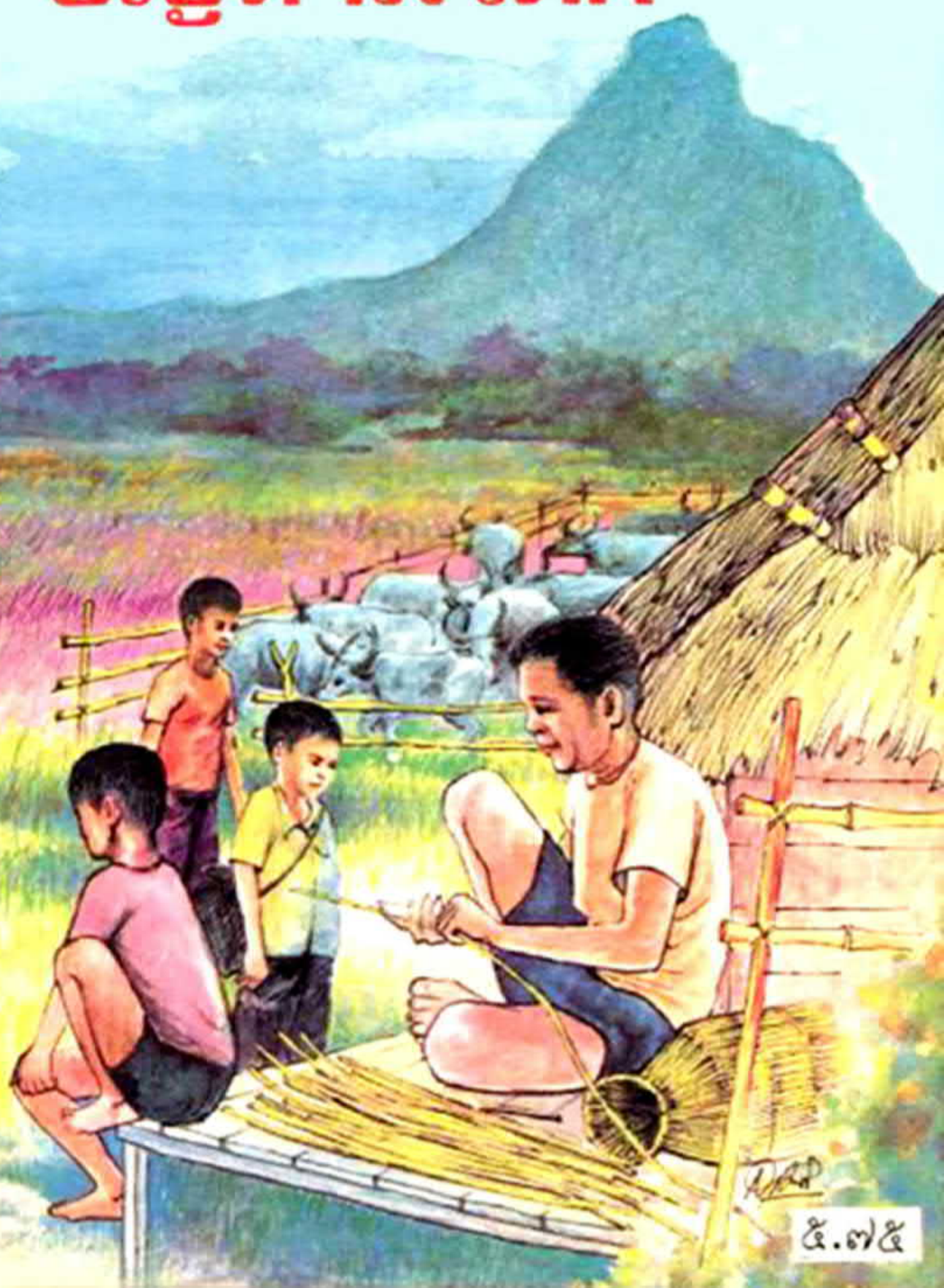

ปัญหามรดก

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ระดับประถมศึกษา

เรื่อง
ปัญหามรดก

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สอง 5,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. 2527

ปกกระดาษราคาเล่มละ 5.75 บาท
(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
52 ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร
มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “ปัญหามรดก” นี้ นางสาว
โรจนสโรช เป็นผู้จัดทำขึ้น และกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งให้นางสาว
เอิบบุญ สุทธิประภา เป็นผู้ตรวจ เป็นเรื่องที่เขียนง่าย ๆ อ่านสนุกและ
ให้ความรู้ในด้านคณิตศาสตร์ นอกจากนั้นยังมีภาพประกอบมาก ขวนให้
เด็กสนใจ

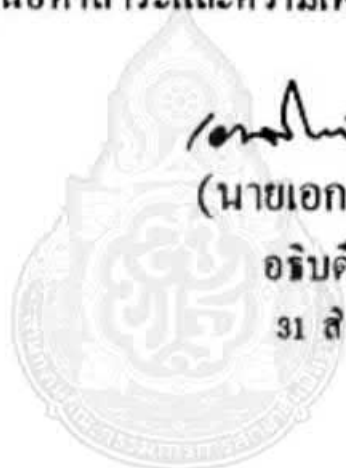
กรมวิชาการจึงหวังว่าหนังสือนี้จะให้ประโยชน์แก่เด็กในระดับ
ประถมศึกษา ทั้งในด้านเนื้อหาสาระและความเพลิดเพลิน

(นายเอกวิทย์ ณ ถลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

31 สิงหาคม 2523

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “ปัญหา
มรดก” สำหรับชั้นประถมศึกษาชั้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา
แล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 2 พฤษภาคม 2522

ก-๔๐๖

(นายสมาน แสงมลิ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

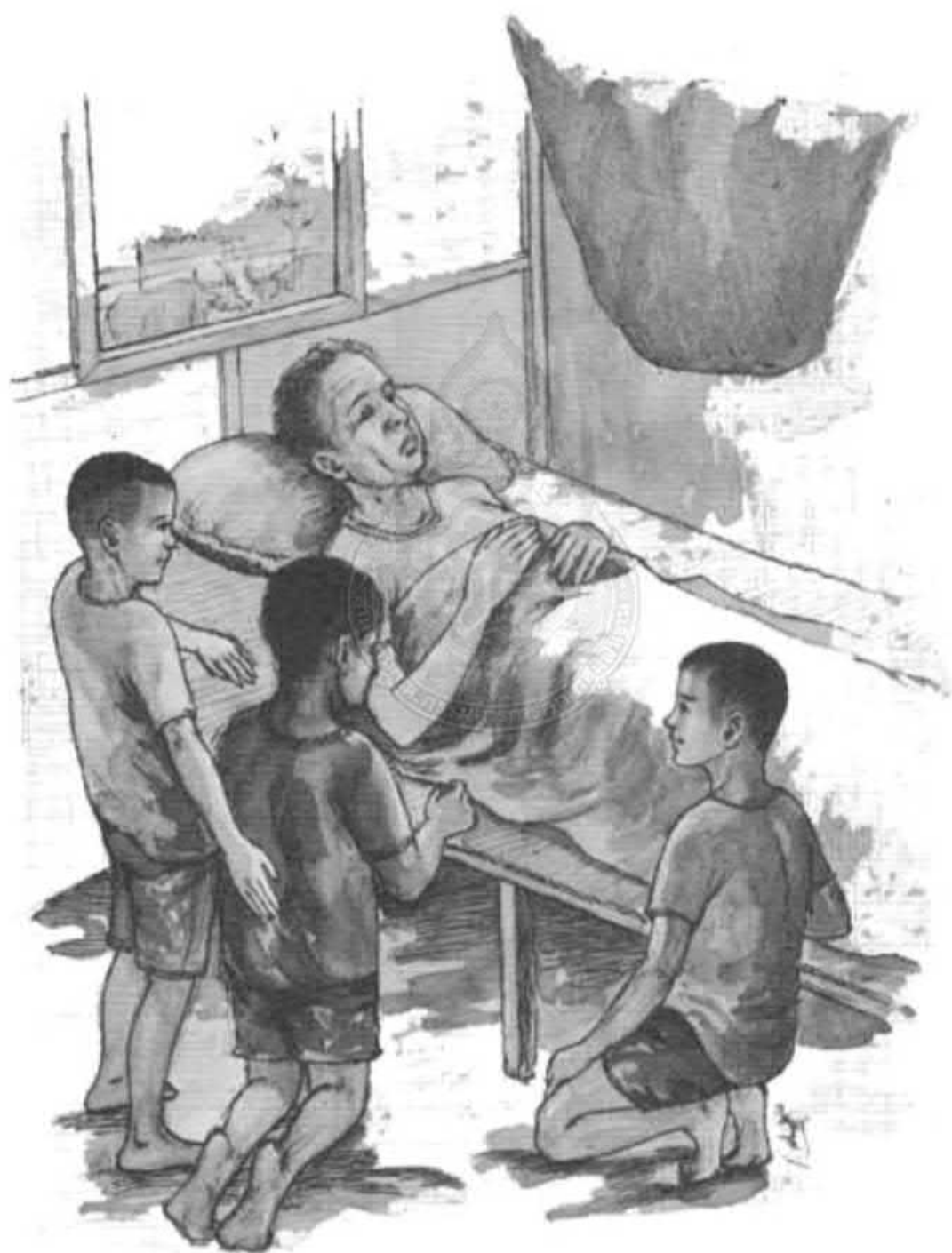
นายเก็บเป็นชาวนา
มีลูกชายสามคน มีควาย 17 ตัว

ลูกนายเก็บ คนโตชื่อ ก้อน.
 คนกลางชื่อ แก้ว
 คนเล็กชื่อ กุ่ม

วันหนึ่งนายเก็บป่วยหนัก
จึงเรียกลูกทั้งสามมาข้างเตียงนอน

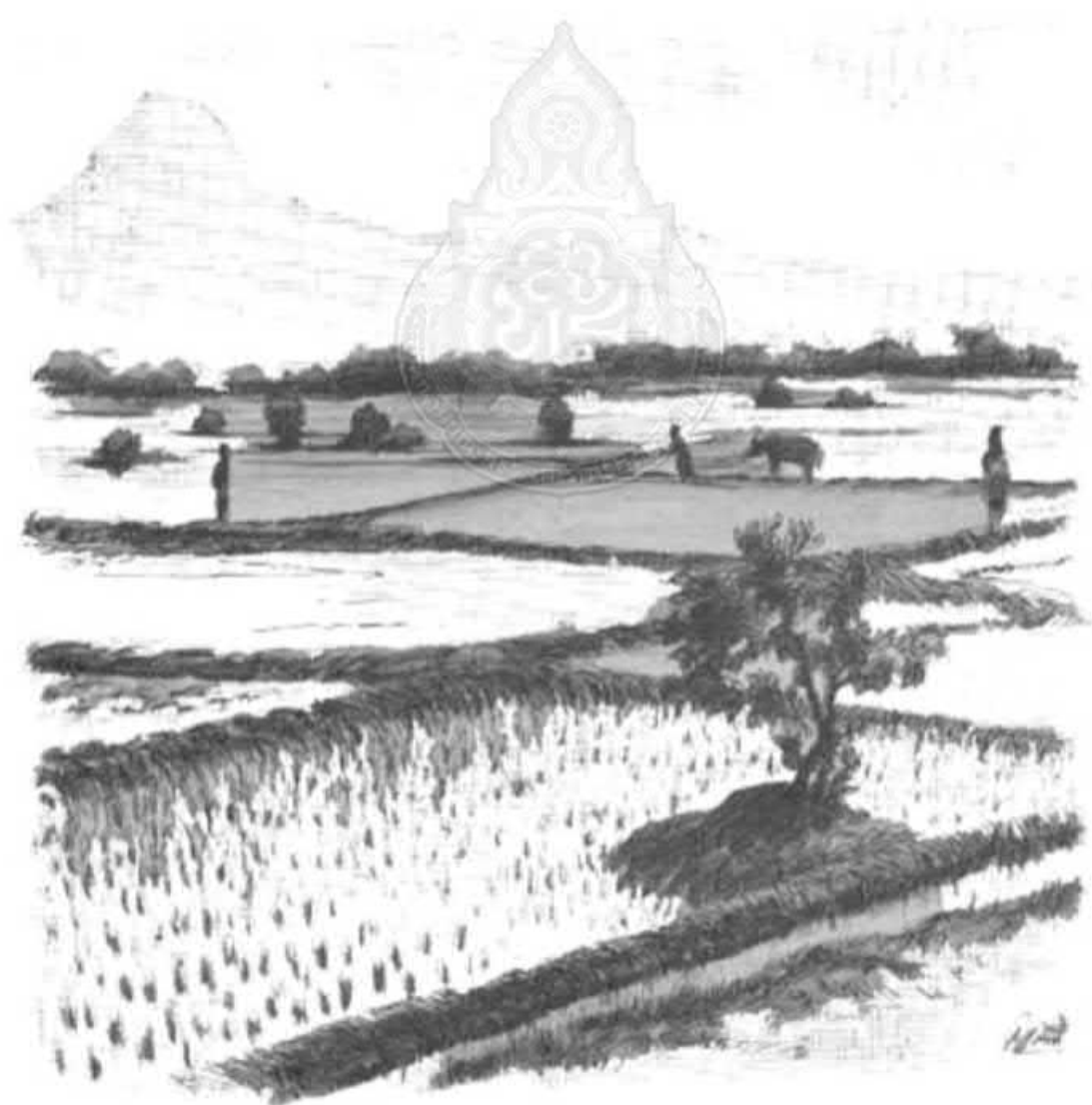
นายเก็บบอกลูกว่า

“ควายทุกตัวมีบุญคุณแก่เรา มันทำงานเหน็ดเหนื่อย
ไถนา นวดข้าว แล้วยังถ่ายกากอาหารออกมาเป็นปุ๋ย
ข้าวของเราจึงงาม นาของเราจึงอุดม เจ้าต้องรู้คุณมัน
ตอบแทนมันให้ดี”

ลูกทั้งสามรับคำว่า “พวกฉันจะเลี้ยงดูมัน
ให้อิ่มหนำสำราญจะพ่อ”

นายเก็บพูดต่อไปว่า “เมื่อพ่อตายไป พ่อจะแบ่ง
ควายให้เจ้าทุกคนตามส่วน เจ้าต้องรับปากพ่อว่า จะ
ไม่ฆ่ามันเด็ดขาด”

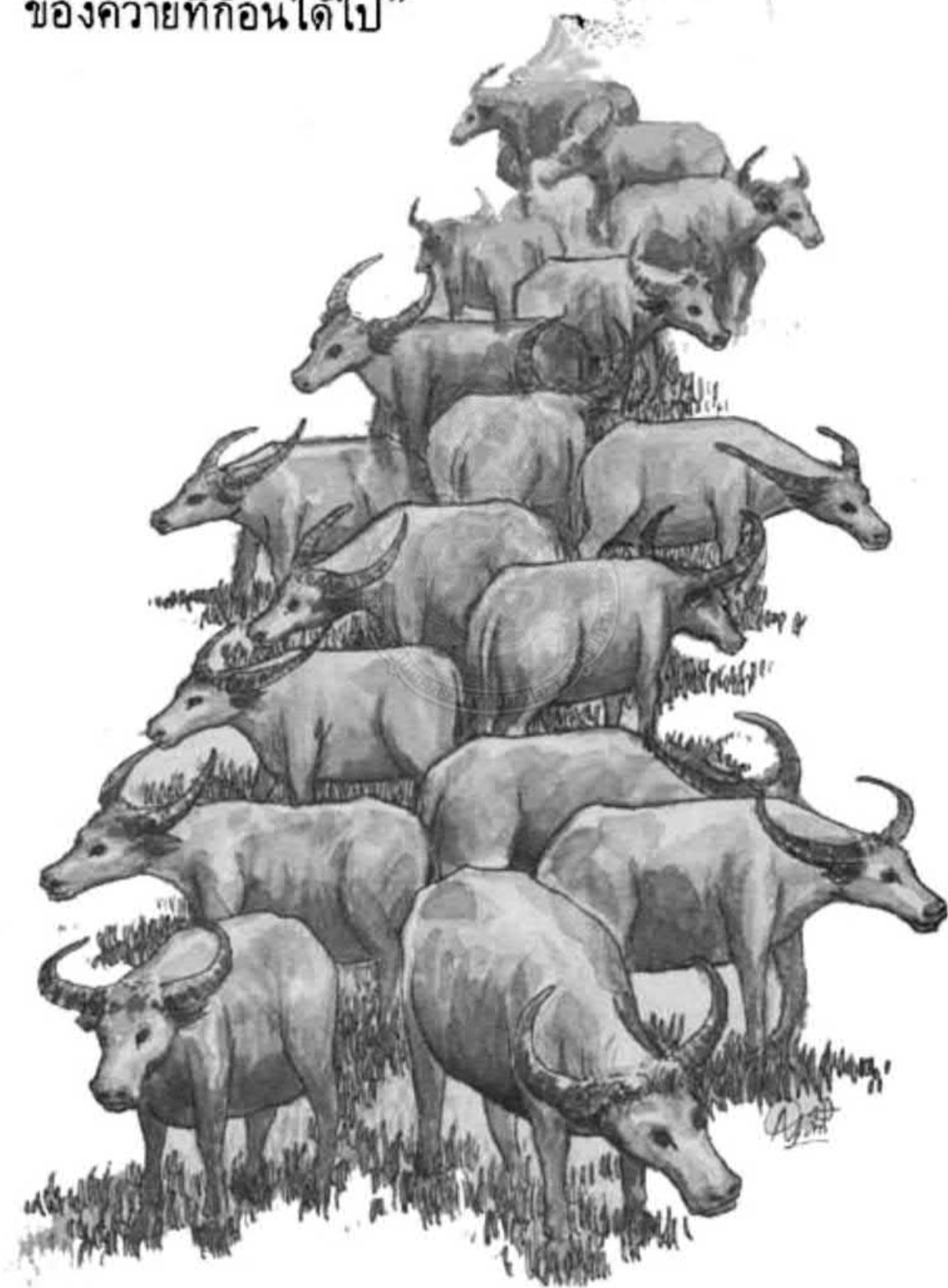
ลูก ๆ รับคำว่า “จะพ่อ”

นายเก็บสั่งว่า “ถ้าหากพ่อตายไปแล้ว ให้เจ้าก้อน
 พี่ใหญ่ เอาควายไปได้ครึ่งหนึ่ง ของควายทั้งหมดที่เรามี
 พ่อให้ก้อนมากเพราะก้อนโตกว่าคนอื่น ช่วยพ่อทำนา
 หนักนานกว่าน้อง ๆ”

“แก้วเป็นลูกคนที่สอง พ่อขอแบ่ง
ควายให้เจ้าได้สองในสาม
ของควายที่ก้อนได้ไป”

“ส่วนกลุ่มลูกคนเล็ก เจ้ายังเด็กนัก แต่ก็ช่วยเลี้ยงควาย
อยู่เสมอ พ่อรู้ว่ากลุ่มรักควาย เอาใจใส่ดูแลมันดี พ่อ
จึงขอแบ่งควายให้เจ้า ได้หนึ่งในสาม ของจำนวนควาย
ที่แก้วได้ไป”

“พ่อขอให้พวกเจ้าทำตามคำสั่งของพ่อทุกคน แบ่งกัน
ไปตามส่วนที่พ่อสั่ง และดูแลควายทุกตัวให้กินดีอยู่ดี
อย่าได้ทอดทิ้ง หรือฆ่ามัน แล้วเจ้าก็จะเจริญสุขทุกคน”
ลูกทั้งสามต่างก็รับคำเป็นอันดี

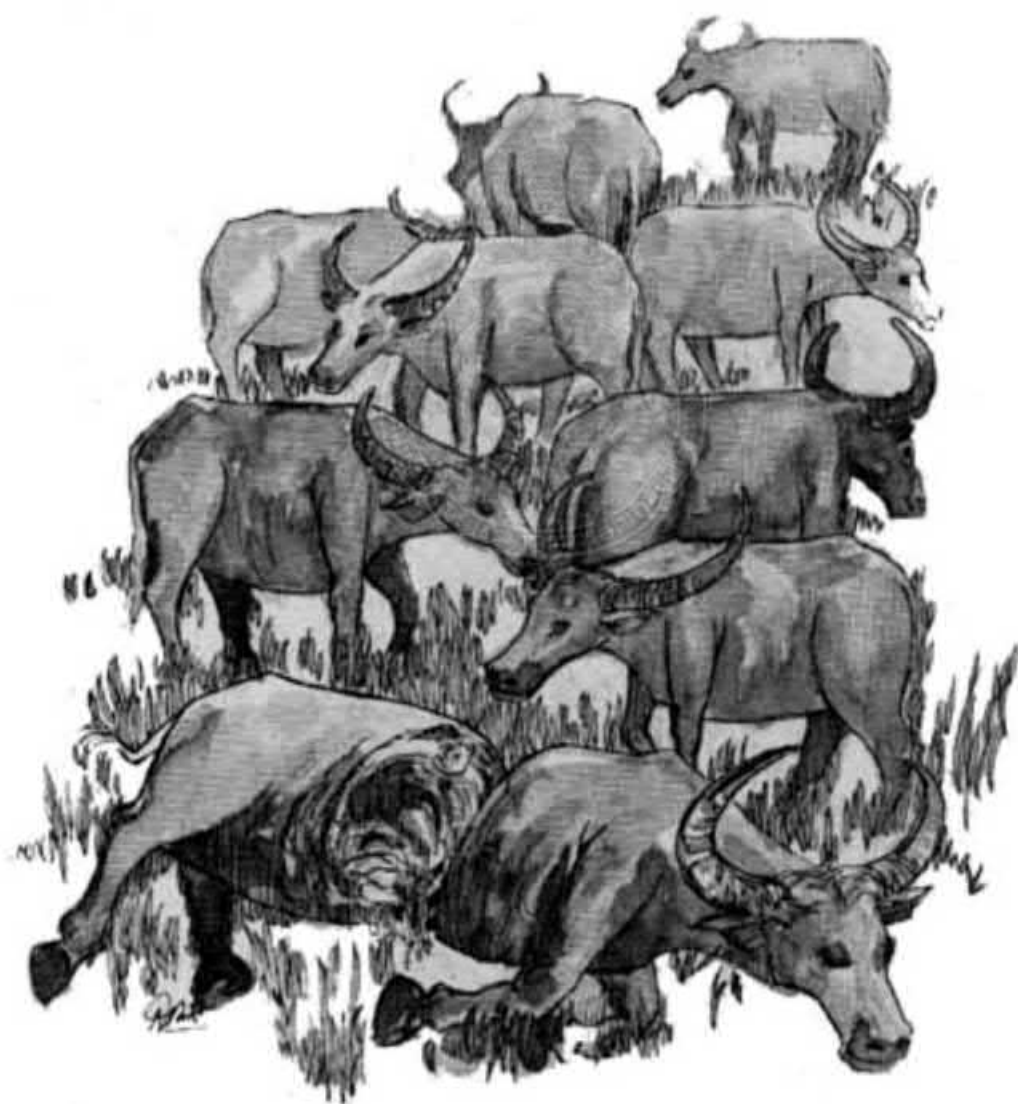
ไม่ช้า นายเก็บก็ตาย ลูกทุกคนช่วยกันทำศพพ่อ
ตามประเพณี

เมื่อจัดงานศพเรียบร้อยแล้ว ก็นเรียกกน้อง ๆ
มาพบ แล้วปรึกษาเรื่องแบ่งควายตามคำสั่งพ่อ

กุ่มเรียนสูงกว่าพี่ ๆ เขาเรียนเรื่องเศษส่วนแล้ว
จึงเป็นคนคิด เขาคิดดังนี้

มีควาย 17 ตัว พี่ก้อนได้ครึ่งหนึ่ง ดังนั้นพี่ก้อน
ได้ $8\frac{1}{2}$ ตัว

แต่ผิดคำสั่งพ่อ ต้องฆ่าควายแล้วแบ่งครึ่ง

พี่แก้วได้ $\frac{2}{3}$ ของพี่ก้อน

ดังนั้นพี่แก้วได้ควายไป $\frac{2}{3} \times \frac{17}{2} = 5\frac{2}{3}$ ตัว

เป็นอันว่า ต้องฆ่าควายอีก 1 ตัว

ตัวกลุ่มเองได้ควาย $\frac{1}{3}$ ของจำนวนควายที่พี่แก้วได้
 ดังนั้นตามที่กลุ่มคิดในเศษกระดาษ กลุ่มได้ควายไป

$$\frac{17}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{17}{9} = 1\frac{8}{9} \text{ ตัว}$$

ต้องฆ่าควายเป็นตัวที่สาม

$$\frac{17}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{17}{9} = 1\frac{8}{9}$$

“พ่อสั่งไว้ว่า ไม่ให้ฆ่าควาย ตัวเดียวก็ฆ่าไม่ได้
 นี่กลุ่มจะให้ฆ่าตั้งสามตัว ลองคิดดูไหมซิ กลุ่มอาจคิดผิด”
 ก้อนว่า

กุ่มคิดว่า กุ่มเรียนเลขเศษส่วนเก่ง แต่ทำไม
เมื่อแบ่งแล้ว นำมารวมกลับเข้าไป จำนวนควายไม่ครบ
17 ตัว

หรือว่ากุ่มคิดเลขผิด

เป็นอันว่า กลุ่มต้องทำหน้าที่เลี้ยงควายทั้งฝูงต่อไป
วันหนึ่งตาอยู่จูงควายตัวหนึ่งเดินมา ควายเลยเข้าฝูงกัน
เป็น 18 ตัว

“เป็นไงเจ้าหนู สบายดีรึ ตาได้ยินว่า พ่อเขาแบ่ง
ควายให้เจ้าด้วย ไม่ใช่หรือ” ตาอยู่หันไปมองควาย
“ตัวไหนล่ะของเจ้า”

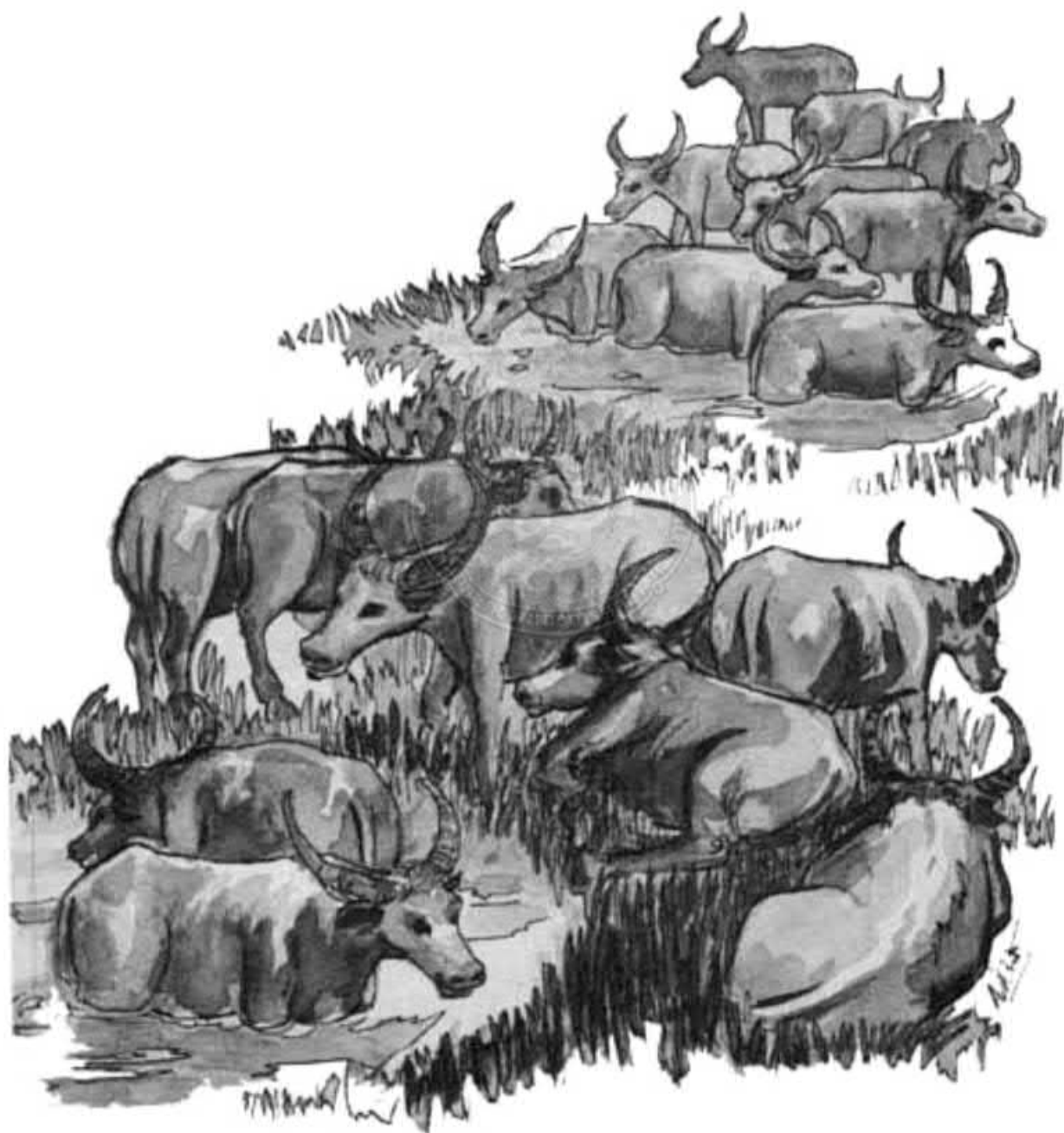

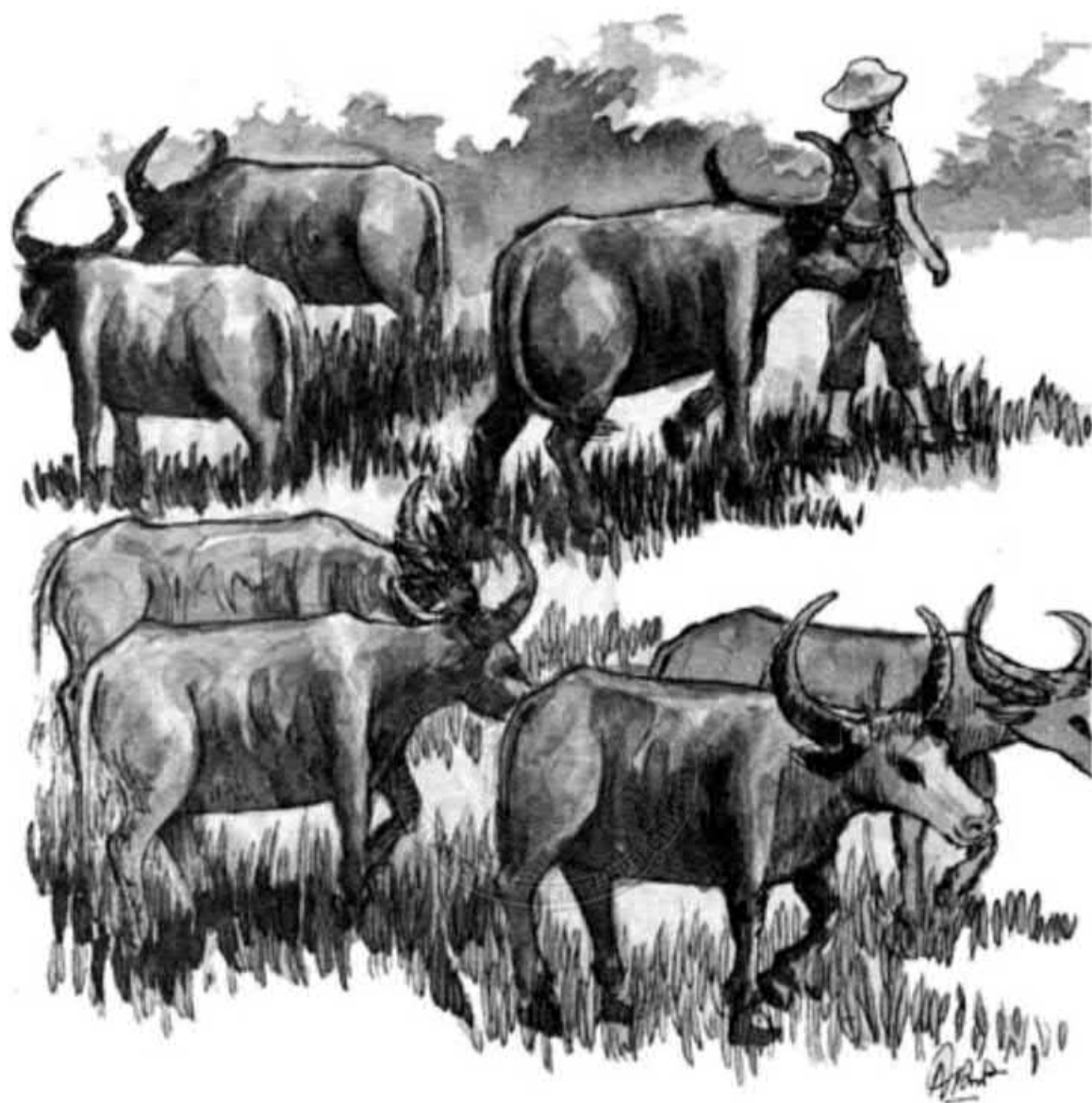
$$\frac{1}{2} \times 12 = 6$$

“ยังเลยตา พ่อสั่งไม่ให้ฆ่าควาย พ่อว่า ควายมีบุญคุณต่อเรา แต่พ่อมีควายสิบเจ็ดตัว ให้พี่ก่อนครึ่งหนึ่ง แล้วให้พี่แกวสองในสามของที่พี่ก่อนได้ ส่วนฉัน พ่อให้หนึ่งในสามของที่พี่แกวได้ ฉันแบ่งโดยไม่ฆ่าควายไม่ได้ดอกตา” กุ่มเล่า

ตาอยู่หัวเราะ หันไปดูควาย ซึ่งมีรวมกัน 18 ตัว แล้ว
บอกว่า “ครึ่งหนึ่ง เจ้าก่อนก็ได้ไปเกี้ยวตัว เจ้าแก้วได้
สองในสามของเจ้าก่อน ก็เอาไปหกตัว”

“เจ้าแก้วได้หกตัว เจ้าได้หนึ่งในสามของเจ้าแก้ว ก็
เอาไปสองตัว” ตาอยู่หัวเราะแล้วคว้าเชือกสนตะพาย
ควายของตน จูงควายจากไป

กลุ่มคิดว่า $9 + 6 + 2 = 17$ แล้วก็ดีใจว่า แบ่งได้ จึง
ปองปากตะโกนบอกพี่ว่า

“ได้แล้วพี่ ตาอยู่แบ่งควายให้ได้แล้วโดยไม่ต้องฆ่า”

$$๙ + ๖ + ๒ = ๑๗$$

“พี่ก้อนได้เก้าตัว พี่แก้วได้หกตัว ฉันได้สองตัว
รวมเป็นสิบเจ็ดตัวพอดี”

ทั้งสามคนทำตามคำสั่งพ่อ ต่างเลี้ยงควายเป็นอันดี

เลขที่

ตัวอย่าง

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายกำธร สติรกุล ผู้พิมพ์และพิมพ์

๐๘๑ : ๒๓ - ๒๔ (๒)